

Instaan voor de kwaliteit van toetsing

Toetskader Avans Hogeschool

Beschrijving

opdrachtgever	College van Bestuur
opdrachtnemer	Programma Toetsen; kerngroep onder leiding van Hetty Booijink. Herziene versie 2017 door team Onderwijs
auteur	<i>Marjolein van Loon Allard Visser Karin van den Dobbelsteen Els Roskam-Pelgrim</i>
documenttype	<i>Kader</i>
beleidscyclus	<i>Beleidsvorming</i>
thema (sub-thema)	<i>Onderwijs</i>
actualiteit	<i>Groen = Actueel</i>
status	<i>Definitief</i>
Link met andere documenten	Gebaseerd op de onderwijsvisie van Avans Hogeschool
Korte samenvatting	Ontwikkeld om binnen Avans Hogeschool een gezamenlijke ambitie op toetsing te hebben, met daarin meetbare normen waartoe alle academies zich in de komende beleidsperiode kunnen verhouden.
geldend voor	<i>Avans breed</i>
looptijd	2020 (met het aflopen van de huidige ambitie en onderwijsvisie)
datum	<i>01-06-2017</i>
vaststelling	Door CvB op 04-07-2017 (besluitnummer 2017-117)

Toetskader Avans Hogeschool

Instaan voor de kwaliteit van toetsing

Colofon

Datum 1 juni 2017

Auteurs Karin van den Dobbelsesteen, Marjolein van Loon, Els Roskam-Pelgrim, Allard Visser. Leer- en Innovatiecentrum

Versie 3

Status Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Ambitie Toetsing Avans Hogeschool	3
1.2	Kwaliteit van toetsing	4
1.3	Doel	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Uitwerking Toetskader Avans Hogeschool	5
2.1	Landelijke vereisten	5
2.2	Avans Hogeschool	6
2.3	Piramide van eigentijds toetsen en beoordelen	7
Bijlage 1: Visuele weergave (normen per kwaliteitsaspect)		11
Bijlage 2: Begrippenlijst		13

1 Inleiding

1.1 Ambitie Toetsing Avans Hogeschool

De onderwijsvisie van Avans Hogeschool begint met de volgende zinnen: “Avans Hogeschool daagt studenten uit om het maximale uit zichzelf te halen. De focus ligt daarbij op de ontwikkeling van de student”. In de onderwijsvisie is eveneens de visie op toetsing opgenomen. Die visie richt zich zowel op het certificerende aspect van het toetsen (summatief) als het ontwikkelingsgerichte aspect (formatief). Beide aspecten bevorderen het individuele leerproces. In de onderwijsvisie staat hierover het volgende.

“Toetsing vervult een certificerende rol in de opleiding. Via toetsing toont de student aan over een bepaald, vereist niveau te beschikken. Toetsing fungeert daarnaast als aanjager van het leerproces van onze student. Een toets is een meetinstrument om te bepalen of de student een ontwikkeling doormaakt ten aanzien van de beroepscompetenties. Het takenpakket van een beroepsprofessional is zeer divers, daarom toetsen we de student tijdens de opleidingen op verschillende momenten, op verschillende manieren en in verschillende contexten.

Alle toetsen in het curriculum vormen samen een coherent toetsprogramma. Ook het afstudeerprogramma bevat meerdere toetsen. Zo komt de diversiteit aan bod van alle competenties waar een startbekwame beroepsprofessional over moet beschikken. We zetten toetsen gericht en betekenisvol in om de ontwikkeling van de student te bevorderen en om het bereikte niveau te toetsen. We gebruiken zowel formatieve als summatieve toetsing en geven zo actief feedback aan de student. Die feedback geeft de student inzicht in zijn huidige ontwikkeling en hoe hij zich verder kan ontwikkelen.”

Uit: Avans Onderwijsvisie

Onderwijs ontwikkelen en uitvoeren begint en eindigt met toetsing: je start met zicht op het beoogde resultaat. Dat beoogde resultaat biedt allereerst kaders voor de vorm, de inhoud en het niveau van de toets. Door te benoemen welke bewijsvoering je van studenten verwacht in lijn met hun toenemende beroepsbekwaamheid, krijg je een beeld van de toets. Daarnaast geeft het beoogde resultaat richting aan het formuleren van leerdoelen en aan de ontwikkeling van passende leer- en onderwijsactiviteiten. Ook voor studenten is toetsing richtinggevend: ze zien waar hun leerproces toe moet leiden; hoe helderder en uitdagender de gevraagde bewijsvoering is, hoe meer het hen stimuleert om het maximale uit zichzelf te halen. En zich daarmee voor te bereiden op een baan in de beroepspraktijk.

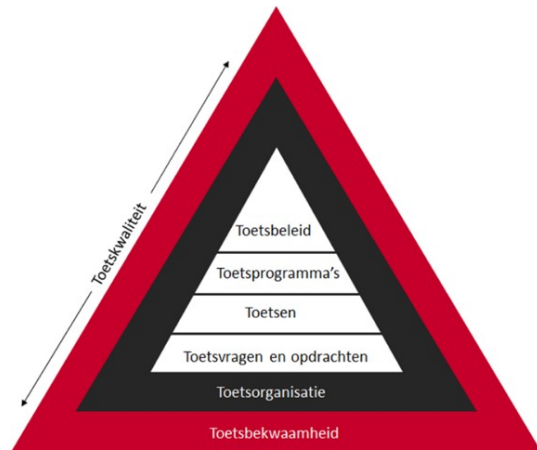
De visie op toetsing zoals die in de onderwijsvisie is vastgesteld, vraagt om nadere uitwerking. Avans Hogeschool heeft hiervoor een kader ontwikkeld. Dit zogenaamde Toetskader Avans Hogeschool (hierna te noemen: Toetskader) is in juni 2015 vastgesteld door het College van Bestuur en in april 2017 herzien.

1.2 Kwaliteit van toetsing

Avans Hogeschool werkt vanuit haar visie op onderwijs voortdurend aan (verbetering van) de kwaliteit van toetsing en de borging daarvan. Actoren uit verschillende academies en diensteenheden werken samen aan een verdere uitwerking van toetsing. De norm is helder: onbetwiste kwaliteit van toetsing.

Om de kwaliteit van toetsen te kunnen definiëren wordt gebruik gemaakt van de piramide van eigentijds toetsen en beoordelen (zie figuur 1), aangevuld met wetgeving en overige kaders van Avans Hogeschool.

Deze piramide is een landelijk aanvaard model om de niveaus van toetsing in samenhang in kaart te brengen en te verbeteren.

Figuur 1: Piramide van eigentijds toetsen en beoordelen

1.3 Doel

Het Toetskader is opgesteld om de kaders op het gebied van toetsing binnen Avans Hogeschool te expliciteren en te bundelen. Het streven is dat alle academies in 2020 voldoen aan de normen zoals die zijn vastgelegd in dit Toetskader.

1.4 Leeswijzer

Het document is opgebouwd vanuit verschillende bronnen, te weten: landelijke eisen, Avans afspraken en algemeen aanvaarde kwaliteitscriteria m.b.t. toetsen¹. In de kolommen wordt per kwaliteitsaspect de norm geformuleerd, gevolgd door een concretisering van deze norm en de beschikbare (beleids)instrumenten.

¹ Referentie: Expertgroep BKE/SKE in opdracht van de Vereniging Hogescholen (2013). *Verantwoord toetsen en beslissen in het hoger beroepsonderwijs. Een voorstel voor een programma van eisen voor een basis- en seniorkwalificatie examinering (BKE/SKE)*

2 Uitwerking Toetskader Avans Hogeschool

2.1 Landelijke vereisten

Kwaliteitsaspect	Norm	Concretisering	(Beleids)instrument(en)
Landelijke vereisten			
Accreditatie	Een opleiding is altijd accreditatiewaardig.	Er wordt te allen tijde voldaan aan de accreditatiestandaarden 3 en 4 van het NVAO beoordelingskader (2017).	<ul style="list-style-type: none"> • Scan accreditatiewaardigheid • Avans-audit op Onderwijsvisie • Proefvisitatie • Kwaliteitscheck Toetsprogramma (KCTP).
Vereniging Hogescholen	Avans Hogeschool verhoudt zich tot de afspraken die gemaakt zijn binnen de Vereniging Hogescholen.	Het Toetskader is ontwikkeld op basis van afspraken die gemaakt zijn binnen de Vereniging Hogescholen. Het LIC vertaalt de gemaakte afspraken in hogeschoolbreed beleid en instrumenten.	Toetskader Avans Hogeschool
Onderwijs- en examenregeling	Elke opleiding voldoet tenminste aan de bepalingen op het gebied van toetsen zoals genoemd in de WHW ² .	Opleidings-OER, hoofdstuk 4	Kader-OER
Examencommissie	De examencommissie is onafhankelijk en eindverantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van toetsing.	De examencommissie stelt richtlijnen op om examinatoren ³ te kunnen aanwijzen op basis van de rolbeschrijving examinatoren. Examinatoren dienen aantoonbaar gekwalificeerd te zijn: ze hebben de BKE certificering behaald. Deacademiedirectie is verantwoordelijk voor aantoonbare deskundigheidsbevordering op het gebied van toetsing en dient dit te registreren. De examencommissie kan externe deskundigen aanwijzen als examinator. Indien dit niet het geval is, kan een externe deskundige alleen een advies geven over het niveau van de student in relatie tot de eisen die het werkveld stelt aan beginnende beroepsbeoefenaars.	<ul style="list-style-type: none"> • Kaderregeling examencommissies • Rolbeschrijving examinatoren • BKE professionaliserings- en certificeringstraject. • Training examencommissies

² Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

³ Zie WHW, artikel 7.12

2.2 Avans Hogeschool

Kwaliteitsaspect	Norm	Concretisering	(Beleids)instrument(en)
Landelijke vereisten			
Positionering commissies	De positionering van de examencommissie, onderwijscommissie en de toetscommissie is conform Avans afspraken.	<ul style="list-style-type: none"> De onderwijscommissie en toetscommissie zijn gepositioneerd onder de directie. De toetscommissie voert taken uit om de kwaliteit van toetsing binnen de opleiding (of academie) te verbeteren; indien er geen toetscommissie is, dan betreft dit een taak van de onderwijscommissie. De examencommissie is onafhankelijk. De examencommissie heeft tot taak de kwaliteit van toetsing te borgen. De examencommissie doet hiertoe onderzoek naar alle aspecten van de toetskwaliteit. De examencommissie kan deze taak uitvoeren binnen de eigen commissie, maar kan hiertoe ook een borgingsfunctionaris benoemen. Deze borgingsfunctionaris/of het lid van de examencommissie met borging in de portefeuille, voert zelfstandig onderzoek uit en rapporteert aan de examencommissie. De examencommissie adviseert de directie en rapporteert aan het CvB (met een jaarverslag). 	<ul style="list-style-type: none"> Notitie positionering toetscommissies Training borgingsfunctionaris
Onderwijsvisie	Studenten worden zowel voor summatieve als formatieve doeleinden getoetst. Toetsen worden ingezet om het leren te sturen; ze zorgen voor feedback waarmee studenten aantoonbaar stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling.		<ul style="list-style-type: none"> Handreiking Toetsbeleid Toolkit Toetsen
Brein & Leren	Bij het formuleren van toetsbeleid, de samenstelling van het toetsprogramma, de ontwikkeling van toetsen en toetsitems worden principes van het lerende brein toegepast.	Avans Hogeschool bereidt studenten met de benodigde kennis, vaardigheden en de juiste beroepshouding voor op de beroepspraktijk. Docenten en overige medewerkers zetten zich in om de omstandigheden te creëren voor een prettig leerklimaat en goede leerresultaten. Daarbij zijn ze voortdurend op zoek naar methoden die de leermotivatie en het	<ul style="list-style-type: none"> Toolkit Toetsen Bouwstenen voor leren

		leerrendement verbeteren. Recente wetenschappelijke inzichten over het lerende brein bieden hiervoor handreikingen.	
Opleidingskader	Het College van Bestuur draagt de opleidingen op om de uitgangspunten van hun onderwijs te beschrijven in een opleidingskader.	In het opleidingskader is een verantwoording opgenomen van de samenstelling van het toetsprogramma (inclusief het afstudeerprogramma).	<ul style="list-style-type: none"> • Instrument Opleidingskader • Handreiking Toetsprogramma

2.3 Piramide van eigentijds toetsen en beoordelen

Kwaliteitsaspect	Norm	Concretisering	(Beleids)instrument(en)
Piramide van eigentijds toetsen en beoordelen			
Toetsbekwaamheid	<p>De certificeringstrajecten BKE en SKE zijn binnen Avans Hogeschool ingericht als duurzame professionaliseringstrajecten.</p> <p>De afspraken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • examinatoren zijn BKE gecertificeerd. • leden van examencommissies, onderwijscommissies en toetscommissies zijn SKE gecertificeerd. 	Voor de begeleiding, training en de beoordeling maken we gebruik van de expertise van docenten en onderwijskundigen van Avans Hogeschool. We investeren hierdoor in onze eigen professionalisering en we bouwen in elke academie aan een blijvende PDCA cyclus rondom toetsing.	<ul style="list-style-type: none"> • Interne BKE/SKE trainingen • Portfolio-sjablonen als beoordelingsinstrument <p>Ondersteunend materiaal voor het BKE traject:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BB course BKE • Toolkit Toetsen <p>Ondersteunend materiaal voor het SKE traject:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BB course SKE • Handreiking toetsprogramma.
Toetsorganisatie	De examinator is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, aanlevering, afname ⁴ en/of afhandeling van één of meerdere toetsen.		

⁴ Het afnemen van toetsen kan gedelegeerd worden naar een bepaalde afdeling, zoals RET.

	<p>Processen die verband houden met toetsen dan wel examens, zijn gebaseerd op de geldende Avansbrede afspraken.</p>	<p>Er is sprake van uniformiteit in gebruik en inrichting van Avansbrede systemen zoals Osiris en een digitale toetsomgeving.</p> <p>Uniformiteit geldt ook voor processen die specifiek opgenomen zijn in convenanten (zoals vrijstellingen).</p> <p>Alle processen (met daarin taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden) zijn beschreven, vastgesteld en beschikbaar.</p> <p>Overdraagbaarheid van werkzaamheden, onderlinge vervangbaarheid en toepassing van Lean-principes zijn belangrijke uitgangspunten bij het procesontwerp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procesinrichtingsdocument Toetsen Avans Hogeschool
<p>Toetsbeleid</p>	<p>Elke academie beschikt over een up-to-date toetsbeleid. Het toetsbeleid wordt op opleidingsniveau gezamenlijk, structureel en systematisch uitgevoerd en geëvalueerd.</p>	<p>Het toetsbeleid bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visie op toetsing • Wijze van toetsen • Wijze van borging • Wijze van evaluatie <p>In het onderdeel 'Visie op toetsing' wordt beschreven wat wordt beoogd met toetsing en op welke manier dit wordt uitgewerkt.</p> <p>In het onderdeel 'Wijze van toetsen' wordt zowel ingegaan op formatief als summatief toetsen.</p> <p>In het onderdeel 'Wijze van borging' is expliciet aandacht voor de scholing van de betrokkenen alsook de borging van de validiteit, de betrouwbaarheid, de transparantie en de haalbaarheid van toetsen.</p> <p>In de 'wijze van evaluatie' wordt beschreven op welke onderdelen het toetsprogramma periodiek wordt gereviewd (KCTP).</p> <p>Daarnaast is beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van alle betrokken actoren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handreiking voor het schrijven van toetsbeleid. • Kwaliteitscheck Toetsprogramma (KCTP).

Toetsprogramma	Alle toetsen in het curriculum vormen samen een coherent toetsprogramma: een combinatie van toetsen die bewust en beargumenteerd is samengesteld. Met deze combinatie van toetsen kan een uitspraak worden gedaan over de verworven beroepsbekwaamheid van de student en de gerealiseerde eindkwalificaties.	<p>Een toetsprogramma laat zien waarom welke toetsen binnen een opleiding zijn gepland om de eindkwalificaties van de opleiding te realiseren.</p> <p>Het afstudeerprogramma – als onderdeel van het toetsprogramma – bevat meerdere toetsen, waarmee de student aantoont dat hij een startbekwame beroepsprofessional is.</p> <p>Een toetsprogramma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • weerspiegelt de centrale producten en prestaties uit de beroepspraktijk; • past wat betreft opbouw (aard en complexiteit van toetsen) bij het curriculum; • verantwoordt de manier waarop de eindkwalificaties worden getoetst. <p>Het werkveld heeft een rol in de actualisatie van het toetsprogramma.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handreiking Toetsprogramma • Kwaliteitscheck Toetsprogramma (KCTP).
	De gegevens die tezamen een toetsprogramma vormen, worden vastgelegd in Osiris. Deze applicatie vormt het bronsysteem.	De in Osiris vastgelegde gegevens worden jaarlijks geactualiseerd conform de opleidings-OER.	<ul style="list-style-type: none"> • Osiris • Kader OER
Toetsen	Toetsing vindt plaats op basis van het doorlopen van de 7 fasen van de toetscyclus en met in achtname van de kwaliteitscriteria (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en haalbaarheid).	<p>Alle leerdoelen worden getoetst. Elke toets is gebaseerd op een toetsmatrijs. Van elke toets is een antwoordmodel of een beoordelingsformulier beschikbaar. De normering en de cesuur staan vast. De afname van de toetsen is op basis van bestaande protocollen en procesbeschrijving, dit geldt eveneens t.a.v. de archivering.</p> <p>De toetsresultaten worden geregistreerd in Osiris, geanalyseerd en geëvalueerd. Na afloop van een toets is er een feedbackmogelijkheid voor studenten; er is in deze sprake van informatierijke feedback.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • BKE-professionaliserings- en certificeringstraject • Toolkit Toetsen

	Studenten worden zowel formatief als summatief getoetst. Toetsen worden ingezet om het leren te sturen. Ze zorgen voor feedback waardoor studenten zichtbaar stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling.		<ul style="list-style-type: none"> • Toolkit Toetsen
	Toetsen worden ontwikkeld op basis van het vier ogen principe.	Het ontwikkelen van toetsen (volgens de 7 stappen van de toetscyclus) geschiedt altijd in samenwerking met collega's (inhoudsdeskundig of vanuit onderwijskundige invalshoek). Collega's kunnen zowel van binnen de eigen hogeschool zijn, als van andere hogescholen.	<ul style="list-style-type: none"> • BKE-professionaliserings- en certificeringstraject • Toolkit Toetsen
Toetsitems	Elk afzonderlijk toetsonderdeel voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria. Toetsitems worden gedeeld, uitgewisseld, hergebruikt en daardoor voortdurend verbeterd.		<ul style="list-style-type: none"> • BKE-professionaliserings- en certificeringstraject • Toolkit Toetsen

Bijlage 1: Visuele weergave (normen per kwaliteitsaspect)

TOETSKADER AVANS HOGESCHOOL

VOORWAARDELIJK	TOETSBEKWAAMHEID	De certificeringstrajecten BKE en SKE zijn binnen Avans Hogeschool ingericht als duurzame professionaliseringstrajecten.	Examinatoren zijn BKE gecertificeerd. Leden van examencommissies, onderwijscommissies en toetscommissies zijn SKE gecertificeerd.		
	TOETSORGANISATIE	De examinerator is verantwoordelijk voor de ontwikkeling, aanlevering, afname en/of afhandeling van één of meerdere toetsen.	Processen die verband houden met toetsen dan wel examens, zijn gebaseerd op de geldende Avansbrede afspraken.		
SKE	TOETSBELEID	Elke academie beschikt over een up-to-date toetsbeleid. Het toetsbeleid wordt op opleidingsniveau gezamenlijk, structureel en systematisch uitgevoerd en geëvalueerd.			
	TOETSPROGRAMMA	Alle toetsen in het curriculum vormen samen een coherent toetsprogramma: een combinatie van toetsen die bewust en beargumenteerd is samengesteld. Met deze combinatie van toetsen kan een uitspraak worden gedaan over de verworven beroepsbekwaamheid van de student en de gerealiseerde eindkwalificaties.	De gegevens die tezamen een toetsprogramma vormen, worden vastgelegd in Osiris. Deze applicatie vormt het bronstelsel.		
BKE	TOETSEN	Toetsing vindt plaats op basis van het doorlopen van de 7 fasen van de toetscyclus en met in achtneming van de kwaliteitscriteria (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en haalbaarheid).	Studenten worden zowel formatief als summatief getoetst. Toetsen worden ingezet om het leren te sturen. Ze zorgen voor feedback waardoor studenten zichtbaar stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling.	Toetsen worden ontwikkeld op basis van het vier ogen principe.	
	TOETSITEMS	Elk afzonderlijk toetsonderdeel voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.	Toetsitems worden gedeeld, uitgewisseld, hergebruikt en daardoor voortdurend verbeterd.		
	WETGEVING	Een opleiding is altijd accreditatiewaardig.	Elke opleiding voldoet tenminste aan de bepalingen op het gebied van toetsen zoals genoemd in de WHW.	De examencommissie is onafhankelijk en eindverantwoordelijk voor de kwaliteitsborging van toetsing.	Avans Hogeschool verhoudt zich tot de afspraken die gemaakt zijn binnen de Vereniging Hogescholen.
	AVANS KADERS	De positionering van de examencommissie, onderwijscommissie en de toetscommissie is conform Avans afspraken.	Studenten worden zowel voor summatieve als formatieve doeleinden getoetst. Toetsen worden ingezet om het leren te sturen; ze zorgen voor feedback waarmee studenten aantoonbaar stappen kunnen zetten in hun ontwikkeling.	Bij het formuleren van toetsbeleid, de samenstelling van het toetsprogramma, de ontwikkeling van toetsen en toetsitems worden principes van het lerende brein toegepast.	Het College van Bestuur draagt de opleidingen op om de uitgangspunten van hun onderwijs te beschrijven in een opleidingskader.

Bijlage 2: Begrippenlijst

Afstudeerprogramma	Geheel aan toetsen die samen de competenties van een student aantonen op startbekwaam niveau. Het afstudeerprogramma vertoont samenhang met de opleidingscompetenties en de daaruit voortkomende leerdoelen.
Afstuderen	Het afstuderen beslaat een periode waarin de student aantoonbaar voldoet aan alle opleidingscompetenties op het niveau van een startbekwaam professional
Antwoordmodel	Overzicht van goede antwoorden per vraag of modelantwoord bij een open vraag.
Beoordeling	Een uitspraak over de mate van competentie die een student heeft laten zien. De uitspraak is gebaseerd op een meting.
Beoordelingscriteria	Standaarden op basis waarvan de beoordeling plaatsvindt.
Beroepsbekwaamheid	De bekwaamheid van de student om adequaat te handelen in taaksituaties die representatief zijn voor de kerntaken van het beroep waarvoor wordt opgeleid. Dit gebeurt op basis van de beoordeling van door een student geleverde prestaties.
Beroepsopdracht	Een opdracht die de student ertoe aanzet om zijn bekwaamheid met betrekking tot een kerntaak van het beroep te demonstreren door het uitvoeren taken onder meer of minder authentieke omstandigheden, leidend tot een product en soms ook een verantwoordingsverslag.
Betrouwbaarheid	De gemeten waarde is representatief voor de werkelijke waarde. Wanneer de meting onder dezelfde omstandigheden zou worden herhaald zou deze steeds dezelfde uitkomst geven. Betrouwbare metingen hebben geringe toevallige fouten.
Borgen	Systematische activiteiten uitvoeren om in voldoende mate vertrouwen te kunnen geven dat aan kwaliteitseisen wordt voldaan.
Cesuur	De grens tussen zakken en slagen.
Competentie	Geïntegreerd geheel van kennis, vaardigheden en attitude die ontleend is aan de beroepspraktijk.
Competentiegericht (-onderwijs/-toetsen)	Het onderwijs en het toetsprogramma gaan uit van het aanleren en toetsen van geïntegreerde kennis, vaardigheden en attitude in een bepaalde beroepscontext.
Competentiematrix	Overzicht van te ontwikkelen competenties uitgewerkt naar het niveau van de opleiding (leerjaren). In deze matrix kan ook zijn opgenomen wanneer er getoetst wordt en in welke vorm (matrix van het toetsprogramma).
Constructive alignment	De samenhang tussen de eindkwalificaties, het toetsprogramma en het onderwijsprogramma van de opleiding. Er is sprake van constructive alignment op het

	niveau van één onderwijseenheid als er samenhang is tussen leerdoelen, leeractiviteiten en beoordelingsvorm voor de betreffende onderwijseenheid. Ze zijn bewust op elkaar afgestemd (bron: Biggs, J. & Tang, C. (2009))
CROHO	Het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs bevat alle opleidingen die door het ministerie van OC&W worden erkend.
Cumulatief toetsen	Inhouden uit voorgaande onderwijseenheden worden steekproefsgewijs opgenomen in toetsen van daaropvolgende onderwijseenheden.
Eindkwalificaties	Elke bacheloropleiding hanteert een set van eindkwalificaties. Deze weerspiegelen de beroepsbekwaamheid waartoe de opleiding opleidt. De eindkwalificaties geven het niveau weer waar een beginnend beroepsbeoefenaar aan moet voldoen en vormen voor de opleiding de einddoelen. Eindkwalificaties zijn ontleend het landelijke beroeps- of opleidingsprofielen. De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij de algemene, internationaal geaccepteerde beschrijvingen van de kwalificaties van een bachelor. Andere begrippen voor eindkwalificaties zijn: opleidingskwalificaties, eindtermen, opleidingscompetenties of beroepscompetenties. (bron: score.hva.nl)
Eindwerkstuk/ Eindwerk	Mogelijk onderdeel van het afstudeerprogramma waarin een deel van de opleidingscompetenties op afstudeerniveau worden getoetst.
Examencommissie	De examencommissie wordt ingesteld door het CvB en is belast met de organisatie en coördinatie van de examens en conform de Wet (WHW).
Examinator	Een lid van het personeel dat belast is met het verzorgen van onderwijs aan de desbetreffende opleiding en door de examencommissie als examinator is aangewezen (WHW artikel 7.12). De examinator zorgt voor de ontwikkeling, afname en/ of afhandeling van één of meerdere toetsen.
Externe deskundige	De examencommissie kan externe deskundigen als deskundigen uitnodigen om een oordeel te geven over de kwaliteit van de tentamens en over het niveau van de opleiding in relatie tot de eisen die het werkveld stelt aan beginnende beroepsbeoefenaren (WHW artikel 7.12). Bedoelde deskundigen kunnen geen examinator zijn.
Feedback	Een proces waarbij de uitkomst (<i>output</i>) van een bewerking (proces) wordt teruggevoerd (<i>feedback</i>) aan de invoer. Doordat docenten studenten feedback geven over het geleverde werk worden zij actief betrokken bij het eigen leerproces.
Formatieve toetsing	Toetsing die gedurende het leerproces van de student plaatsvindt. Het doel is om de ontwikkeling van de student te volgen en zo nodig bij te sturen (informerend). Formatieve toetsen kennen vele verschijningsvormen en kunnen formeel

	(als toets) of juist informeel (geïntegreerd in de didactiek) plaatsvinden.
Instellingsoverstijgend toetsen	Het ontwikkelen en gebruiken van een toets met meerdere vergelijkbare opleidingen (zusteropleidingen) van verschillende hogescholen.
Leerdoel	Leerdoelen maken expliciet wat wordt nagestreefd in het onderwijs en waaraan het resultaat wordt afgemeten. Correct geformuleerde leerdoelen bestaan uit een actief werkwoord (toetsbaar gedrag), een leerinhoud en context.
Leerwegafhankelijke toets	Toets waarmee een bepaalde leerperiode (module, blok) wordt afgesloten, door te toetsen wat in die betreffende periode is geleerd.
Leerwegaafhankelijke toets	Toets waarvan de inhoud niet is gerelateerd aan de fase van de leerweg waarin de student zich bevindt, noch aan de juist afgesloten periode (module, blok). Meestal wordt getoetst op het eindniveau van de studie, ook als de student zich nog niet in die fase bevindt.
Matrix van het toetsprogramma	Overzicht van de toetsen van de opleiding afgezet tegen (niveaus van) de eindkwalificaties ten opzichte van de leerjaren en uitgesplitst naar toetsvorm en andere administratieve gegevens van de toets (aantal studiepunten, afnametijd, individuele of groepsopdracht e.d).
Longitudinaal toetsen	Een reeks van toetsen door de opleiding heen.
Normering	Het waarderen van de prestaties die studenten hebben geleverd. Op basis van vastgestelde regels worden scores omgezet in een cijfer.
Onderzoek	Het methodisch beantwoorden van vragen die leiden tot relevante kennis.
Onderzoekend vermogen	Een onderzoekende houding, kennis uit onderzoek van anderen toepassen en zelf onderzoek doen door de onderzoekscyclus die gebruikelijk is binnen de eigen beroepspraktijk te doorlopen.
Opleidingscompetenties	Voor de opleiding specifiek geïntegreerd geheel van kennis, vaardigheden en attitude die ontleend is aan de beroepspraktijk.
Prestatie	Onder een prestatie wordt het resultaat verstaan van de uitvoering van een beroepsopdracht.
Proces toetsen	Er wordt beoordeeld of de manier waarop naar het eindproduct is toegewerkt van voldoende niveau is.
Product toetsen	Er wordt beoordeeld of het eindproduct dat is afgeleverd van voldoende niveau is.
Reflectie	Het (al dan niet begeleid) terugkijken op eigen leerprocessen en producten om daarvan te kunnen leren.
Summatieve toetsing	Toetsing met als doel informatie te verschaffen op grond waarvan beslissingen kunnen worden genomen (kwalificerend).

Toets	Een toets is een onderzoek naar of een meting van de kennis, vaardigheid en/of bekwaamheid van een persoon.
Toetsanalyse	Onderzoek naar de kwaliteit van een toets.
Toetscommissie	Commissie die taken uitvoert om de kwaliteit van toetsing te verbeteren.
Toetsmatrijs	Een tabel waarin wordt aangegeven hoe de opgaven in een toets zijn verdeeld over de leerstof, in relatie tot de vooropgestelde doelen.
Toetsprogramma	Geheel aan toetsen tijdens een opleiding. Het totale toetsprogramma vertoont samenhang met de opleidingscompetenties en de daaruit voortkomende leerdoelen.
Toetsvorm	De manier waarop het onderzoek naar kennis en/of vaardigheden en/of attitude wordt uitgevoerd.
Transparantie	Inzichtelijkheid van het toetsproces en de toets voor de student
Triangulatie	Informatie van meerdere beoordelaars en toetsmomenten (meerdere bronnen) worden verzameld en gecombineerd om een beslissing te nemen over de prestatie van een student.
Validiteit	De toets meet wat wordt beoogd te meten. De gemeten waarde is representatief voor het concept dat bedoeld werd te meten.
Voortgangstoets	Toets waarmee op basis van een representatieve sample uit het volledige domein van eindtermen van de betreffende opleiding alle studenten uit alle leerjaren worden getoetst.